

Vremenske razmere v letu 2020 in potreba po namakanju hmelja

Alenka Ferlež Rus in dr. Boštjan Naglič,
Inštitut za hmeljarstvo in pivovarstvo Slovenije

Nadpovprečno topla in suha zima

V letu 2020 je bila zima nadpovprečno topla, sončna in skromna s padavinami ter po nižinah skoraj brez snežne odeje. Povprečne mesečne vrednosti dnevne temperature zraka referenčne postaje Spodnje Savinjske doline so bile januarja (za 1,9 °C), februarja (za 5,2 °C) in marca za (1,5 °C) višje od vrednosti dolgoletnega povprečja (1981–2010).

Povprečne dekadne vrednosti dnevnih temperatur so se najbolj približale dolgoletnemu povprečju v mesecu januarju (prva dekada za je bila za 0,7 °C, druga za 2,2 °C in tretja za 2,9 °C toplejša od dolgoletnega povprečja). Mesec februar je bil ekstremno tople (prva dekada za 5,5 °C, druga za 6,6 °C in tretja za 3,7 °C toplejša od vrednosti dolgoletnega povprečja). Nadpovprečno toplo vreme se je nadaljevalo tudi v prvih dveh dekadah meseca marca (prva dekada je bila za 3,1 °C in druga za 4,0 °C toplejša od vrednosti dolgoletnega povprečja).

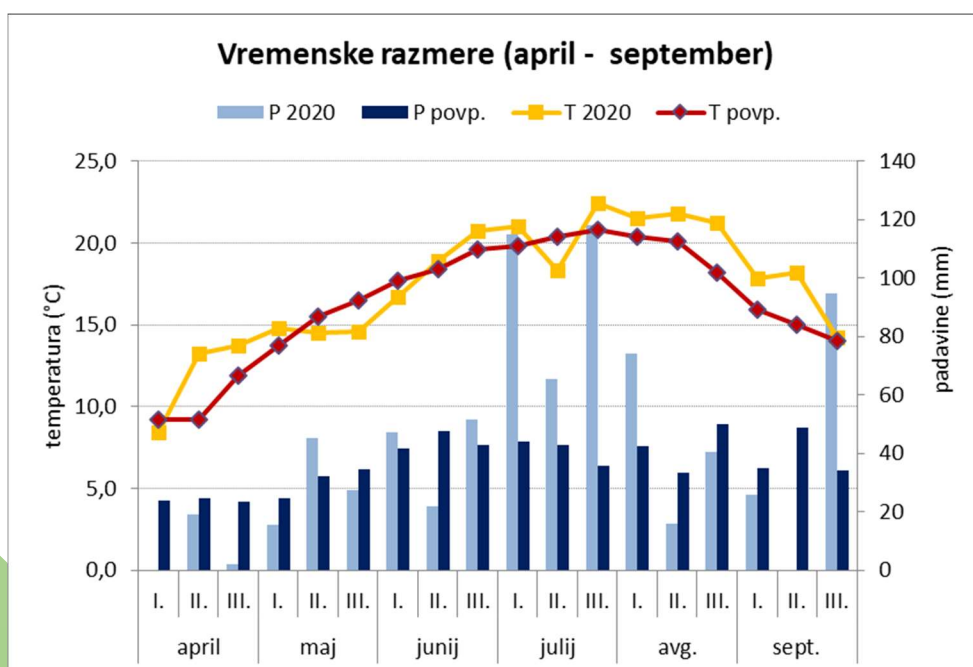
Zima je bila zelo skromna s padavinami. Snega po nižinah skoraj ni bilo. Zabeležili smo le en dan s snežno odejo. V obdobju januar do 20. marec smo na referenčni postaji zabeležili le 108 mm padavin.

Pomlad zaznamovala izrazita nihanja temperature zraka in pomankanje padavin

Topli zimi je sledil hladen začetek pomladi. Zadnja dekada marca je bila za 2,4 °C in prva dekada aprila za 0,8 °C hladnejša od vrednosti dolgoletnega povprečja. Sledilo je zelo toplo obdobje, ki je trajalo od druge dekade aprila do prve dekade maja. Najbolj topla je bila druga dekada aprila, ki je bila za 4 °C toplejša od vrednosti dolgoletnega povprečja.

Od druge dekade maja do prve dekade junija je prevladovalo spet obdobje hladnejšega vremena. Vse tri dekade so bile od 1 do 1,9 °C hladnejše od vrednosti dolgoletnega povprečja. Konec pomladi oz. druga dekada junija je bila ponovno toplejša in se je zelo približala vrednosti dolgoletnega povprečja.

V spomladanskem obdobju (21. marec - 20. junij) smo na referenčni postaji zabeležili le 191,2 mm padavin. Pomanjkanje padavin, ki smo ga beležili v januarju in februarju, se je nadaljevalo tudi v marcu in aprilu. V marcu smo na referenčni postaji Spodnje Savinjske doline zabeležili 58,4 mm, v aprilu pa le 21,0 mm dežja. Prva dekada aprila je bila povsem brez padavin.

Primerjava povprečnih dekadnih mesečnih temperatur in višine padavin v času od aprila do septembra v letu 2020 s 30-letnim povprečjem (1981 - 2010) postaje Medlog pri Celju (vir podatkov: ARSO) z referenčno postajo Spodnje Savinjske doline (Latkova vas)

Prvo nekoliko večjo količino dežja smo zabeležili v drugi dekadi maja (45 mm) in prvi dekadi junija (47,2 mm). V vseh ostalih dekadah pa smo beležili pomanjkanje padavin. Prava večja količina padavin v maju (88 mm) in v prvih dveh dekadah junija (69 mm) je zelo ugodno vplivala na rast in razvoj hmelja.

Od pričetka meseca aprila do konca meseca maja je bila vodna bilanca na celjskem območju izrazito negativna. Zaradi tega smo v začetku meseca maja izdali napoved namakanja. Takrat smo priporočili začetek namakanja novo posajenih oz. prvoletnih nasadov hmelja, ki so zaradi plitvih korenin bolj občutljivi na pomanjkanje vode. Še posebej smo priporočili, da je to pomembno za nasade, ki so posajeni na lahkih (peščenih) tleh.

Poletje in začetek jeseni bogato s padavinami

Od zadnje dekade junija do konca septembra smo na referenčni postaji Spodnje Savinjske doline zabeležili 600,8 mm padavin. Meteorološko poletje (junij-avgust) je bilo ekstremno deževno, s pogostimi nalivi in neurji. Na referenčni postaji smo v tem obdobju zabeležili 549,1 mm padavin. Največ dežja (298,2 mm) je padlo meseca julija. V juliju smo zabeležili kar 15 deževnih dni, sledil je mesec avgust (130,6 mm). Količina padavin v septembru pa je bila na nivoju dolgoletnega povprečja (120,4 mm).

V obdobju 21. junij - 30. september je prevladovalo toplo vreme. Z izjemo druge dekade meseca julija, ki je bila za 2,1 °C hladnejša, so bile vse ostale dekade toplejše od vrednosti dolgoletnega povprečja. Od dolgoletnega povprečja sta najbolj odstopali druga dekada septembra, ko je povprečna

temperatura zraka za 3,2 °C presegla vrednost dolgoletnega povprečja in tretja dekada avgusta, ko je bila presežena vrednost za 3 °C. Ostale dekade so bile od 0,2 do 1,9 °C toplejše od vrednosti dolgoletnega povprečja.

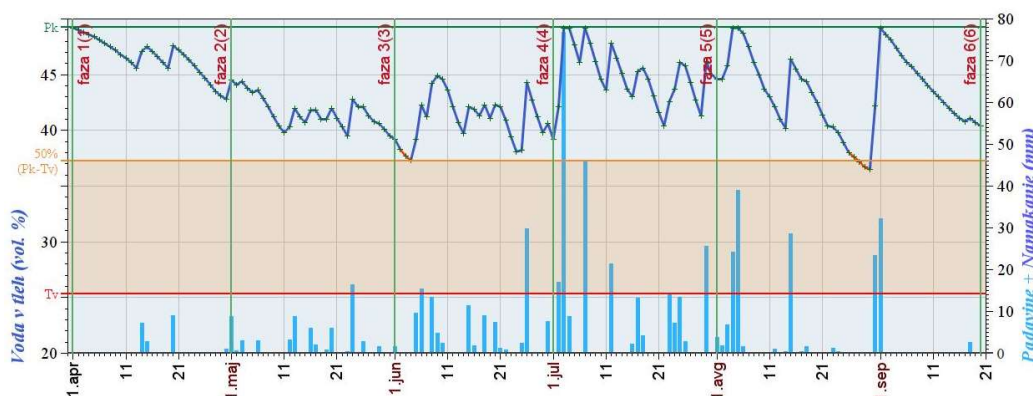
Povprečna mesečna temperatura zraka je bila v juniju in juliju na nivoju dolgoletnega povprečja, medtem ko je bil avgust nekoliko toplejši (za 2 °C nad vrednostjo dolgoletnega povprečja). Poleti nismo beležili vročinskih valov in ekstremno visokih temperatur, kar je je ugodno vplivalo na nadaljevanje rasti in razvoja hmelja.

Toplo vreme se je nadaljevalo do sredine zadnje dekade septembra in za 1,7 °C preseglo vrednost povprečne temperature zraka dolgoletnega povprečja. Druga dekada septembra je bila povsem suha in brez padavin. V zadnjih dneh septembra so nato obilne padavine (94,6 mm) nadomestile primanjkljaj, temperature zraka pa je močno padla.

V vegetaciji 2020 778,8 mm padavin in povprečno 17,3 °C

V obdobju vegetacije (april - september) smo na referenčni postaji Spodnje Savinjske doline zabeležili 778,8 mm padavin, povprečna temperatura zraka pa je v tem obdobju znašala 17,3 °C in bila za 0,8 °C višja od vrednosti dolgoletnega povprečja.

Prognoze namakanja v nadaljevanju rastne sezone zaradi nadpovprečne količine padavin nismo več izdali. Kljub temu smo pozorno spremljali vodno bilanco v tleh. Podatki o padavinah in količini vode v tleh so za povprečno težka tla za celotno rastno sezono hmelja predstavljeni na spodnji sliki.

Vodna bilanca za hmelj od 1. 4. 2020 do 21. 9. 2020 in količina padavin za srednje težka tla v Žalcu do globine 40 cm (podatki nastali v sodelovanju z Agencijo RS za okolje)